

KISPESTI HIRLAP

TÁRSADALMI ÉS VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelenik szombaton.

Előfizetési árak:
 Egész évre 4 forint
 Fél évre 2 " "
 Negyed évre 1 " "
 Egyes szám ára 10 krajczár.
 — Nyilttár sora 50 kr., Bélyeg-díj 30 krajczár. —
SZERKESZTŐSÉG:
 Kispest, Nagy Sándor-utca (Holbesz-ház).

FELELŐS SZERKESZTŐ:
HOLBESZ JÓZSEF. **FŐMUNKATÁRS:**
BARTOS GYULA.
KIADÓ:
A LAPTULAJDONOS-BIZOTTSÁG.

Hirdetési díjak:
 Egész oldal 25 frt — kr.
 Fél oldal 14 " "
 Negyed oldal 8 " "
 Nyolczad oldal 5 " "
 Tizenhatod oldal 4 " 50 "
 Legkisebb hirdetés 1 " 50 "
KIADÓHIVATAL:
 Kispest, Nagy Sándor-utca (Holbesz-ház.)

Ipartestületünk és az ipar állapota.

Az ipar és kereskedelem alkotó lényeges részét képezi minden államnak ebből folyik be a legnagyobb összeg és így csakis azon állam lehet jó hírnévben, hol kifejtett ipar és élénk kereskedelem van.

Valamint az államnak képezik e tényezők alapvető erősségét, úgy a városok, nagy és kis községek is csak ezen alapon fejlődhetnek oly fokra, mely az általános anyagi jóléttel az egyéni vagyonosodásnak is egyedül képezheti biztosítékát.

Mig az állam törekvései a közös felvirágzáshoz szolgáltatják az erőt, addig a városok, nagy és kis községek saját jól felfogott érdekükben munkálkodnak a község felvirágzásán és az egyéni jólét gyarapításán.

Községünk ipari tekintetben tul van már a kezdet nehézségein, nemcsak virágzik, de versenyképes is, azonban jövője elé mégsem nézhetünk büszke reménnyel, mert az ipari érdekek gócpontját képező ipartestület munkássága nemcsak lanyha, hanem annyira semle-

ges álláspontu, hogy a főváros közelségét, annak hatalmas ipari lüktetését is figyelembe véve, az eddigi eredmények törekvő iparost nem eléghithetnek ki.)*

Az ipartestület egyik közéjelját képezné az arravalósággal nem bíró kontár-iparosok működését figyelemmel kíséreni, illetőleg az ellenőrzést oly erélyes tere terelni, mely a kontárság elharpódzását megszüntesse és a képességgel bíró iparosok jó hírnevét alá ne ássa, melynek szomorú következményei, a gyár ipar rohamos lendületével, nyomon követhetik.

Tudjuk, azt hogy aránylag a bejelentett iparosoknak 40 százaléka kontarkodással működik, mely hozzá még anyagilag is sokat von el a teljesen képesített iparos munkakörétől.

A kongresszusok és egyéb szakértekezletek főczélja: az ipari ismeretek általánosítása, mely nemcsak hasznára van az ipar fellendülésének, hanem teljes képet rajzol az ipar állapotáról is.

*) Czikkirő bizonyosan a multakat veszi csak figyelembe, mert a jelenlegi ipartestületi elnök és jegyző erélye biztosítékot nyújthat, hogy azok az ázsiai állapotok, melyek tényleg fennálltak, meg fognak szünni mielőbb és a testület czéljainak megfelelőleg megkezdi áldásos működését.
 A szerk.

Nem akarok kritikát gyakorolni az ipartestület fölött, de egy bizonyos, hogy a testületek és más e fajta intézetek a takarékoság leple alatt az ilyen dolgok alól ki szeretnek bujni, főleg akkor, ha nem teljesen közös érdekről van szó.

De legyenek az érdekek közösek, vagy ne legyenek azok, egy ismét csak bizonyos, hogy azon esetben, mely törvényesen fenn is áll, ha az iparosok együttesen viselik a testület terheit, úgy akkor az a testület is tartsa kötelességének a közös törekvésekben az iparosok kiváló érdekeit is teljes jóakarattal támogatni.

És ezt jó lesz a takarékoság és szegénységgel előhozakodó testületekkel érzékenyen megértetni, mert mire valók akkor az ipartestületek, ha a közös munkában sem fognak kezdet az ipari érdekek és a testület tagjainak kölcsönös istápolására.

A mi pedig kiválólag a mi ipartestületünket illeti, bizony sok esetben nem törődik az általános érdekű dolgokkal.

Az évi közgyűlés belé láthatott abba a gazdálkodásba is, mely a testület működését teljes színben tüntette föl.

A „KISPESTI HIRLAP” TÁRGYAJA.

Boldogság.

Boldogsághoz sok nem kell
 Egy néhány embernek,
 Érző szív és ily kebel
 Örül szerelemnek.

Két szerető szív érzi
 Egymásnak bánatát,
 Megosztva azt úgy véli,
 Nem érzi fájdalmát.

Egy kis ház s benne béke
 Ha honol mindenkor,
 Benne lakóknak szíve,
 Oh beh boldog akkor!

Mert nem minden embert csak
 Pénz tesz már boldoggá,
 Sokan nem is kívánnak
 Lenni gazdagokká.

Elég, ha van a mi kell
 Mindig minden napra
 S megáldva egészséggel
 Elég boldogságra!

Azért soha, de senki
 Ne kívánjon vagyont
 Elégedjék meg ki ki
 Mi van! »Isten áldjon!«

Massny Sámuel.

Utazás a léghen.

Makszi a repülő gépével birkozott, mely most már hatalmas szárnyaival mint egy óriás sárkány csapkodta a levegőt — illetve a füstöt. —

— Ül fel hamar nyögte Makszi, miközben csaknem kidüledtek a szemei az erőlködésben, melyel a gép fékezőjét iparkodott kézben tartani.

A következő pillanatban éles sívító szél füttyült a fülem mellett, jelezve hogy a magasan vagyunk. — Makszi nyögött, mint ha szíjat hasogattak volna a hátából. — Ő ült a gép elején én a hátulján a kormányrúd mellett. —

Lepillantottam az allattunk tátongó mélységbe. — Apró fény pontok mint megannyi szent János bogár csillogtak hol egyenes hol görbe vonalakban. —

— Az ott a körut, ez meg a Duna — nyögte Makszi — amott meg a »Szuszogó« lámpája.

— Hová repülünk?

— Azt most csak a jó Isten tudja — felelte Makszi — hanem a gép gyönyörűen, repül, csak az a kár, hogy az indulás előtt nem ittunk egy szt. János áldását az utra, ki tudja megállunk e az északi sarkig?

Ebben a pillanatban úgy éreztem, mintha valaki jól nyakon teremtett volna.

Ha az ember a tenger színe fölött tizezer méter magasságban, Makszi szerint ott repültünk, egy pofont kap, hát hiszen ez még olyan dolog, amit először is könnyen le is tagadhat az ember, de meg még büszke is lehet rá, mert bizony ez nem minden halandóval történhetik meg — de én hirtelenében szörnyen elkáromkodtam magam.

Makszi erősen megdorgált érte. Itt nem szabad káromkodni, közel járunk az Istenhez, könnyen meghallhatja.

Külömben is a pofont oda magyarázta, hogy valószínűleg valami üstökös farka vágod-

Ha az ipartestület saját érdekeire sem kellőleg figyelmes, akkor nem csodálom, ha a főczél is eltölpül, a tagok munkakedve is elernyed, mert a napirenden levő személyeskedések a magasan szárnyaló törekvéseknek is útját állják és a testület a helyett, hogy előre menne a korrallal, erősödnék a tevékenységben, satnyul mint az életerős fa, melynek féreg pusztit belsejében.

Ha az ipartestületünk élén nem állának olyan kiváló egyének, akik biztosítékot nyújtanak úgy értelmesség, mint lelkiismeret tekintetében, akkor azt gondolnám, hogy talán a vezetőség nem igen törődik az ipartestület ügyeivel. De így megvagyok győződve, hogy ha a vezetőség kellő erélylyel fogja ellenőrizni az ipartestület ügyeit, akkor nem fognak ily felszólalásokra okok adódni.

Az eddigi megfigyeléseim után, ne vegye zokon az ipartestület, ha jövőre az ipari törekvéseket bénító dolgokkal, mihelyt azokra ok fog szolgáltatni az ipartestület kebelében, nyíltan fogok foglalkozni, mert ezt kívánják a jól felfogott érdekek, ipartestületünk magasabb céljai és jövője.

Gyuris Árpád.

Értekezlet a vasuti kupék fűtése tárgyában.

A f. hó 27-ikére hirdetett értekezlet, tekintve azon nap több helyen tartott gyűléseket, elmaradt ugyan, de f. hó 28-án a szerkesztő lakásán tartatott szűkebb értekezlet, melyen többen voltak jelen, kik határozottan kikeltek a vasuti igazgatóság nem bánom modoráért és a közveszélyes állapotoknak, melyekkel a vasuti fűtetlen kocsik a közegészségre hatnak, véget kívánnak vetni egyszer és mindenkorra.

Hogy a mozgalom, mely minden

körben élénk érdeklődést keltett és a jogos sérelmek orvoslásának hatalmas megnyilatkozása volt, czélt érjen, elhatározta az értekezlet, hogy aláírási íveket köröztet, hogy mindenkinek módjában álljon jogorvoslást keresni azon a téren, mely közérdekeinket figyelemre sem méltatva, kárhuzatos következmények lánczolatát kovácsolja a közjó megrontásával.

Ismeretes körülmény, hogy az ország összes helyiérdekű vasutain a fűtés már nem képezi az utazó közönség jogos kívánalmainak tárgyát, mert mindenütt belátta a vezetőség, hogy ha a közönség kényelmét szolgálja, úgy önmagának tesz anyagi tekintetben olyan szolgálatokat, melyeket a forgalom fel is tüntet.

Nálunk úgy látszik a vezetőség meggondolás nélkül cselekszik, mert ha egykissé megszivlelné a helyisajtó jogsérelmeinek orvoslását, úgy egy szebb jövő hajnala hasadna azokra az állapotokra, melyek a jelenben a vasuti vezetőséggel egyetemben a gyűlölet tárgyát képezik.

Az utazó közönség jogsérelme két kérdést tétel föl: tényleg jogos-e a sérelem, avagy jogtalan; ha jogos, mit lehet mutatni a következmények áldatlanságában, akkor a sorompóba kell lépni és harcolni a tőke ellen, mely hatalmi nagysága tudatában lábbal tapossa a közvélemény panaszait és fittyet hány úgy a közérdek törekvéseinek, mint a sérelmek jogosságának.

Hisz itt nemesak a közönség méltányos panaszairól van szó, de emberbaráti kötelességről, mely a vezetőséget úgy látszik érzéketlenül hagyja.

El tudja nézni a vasuti intézőség, mint dideregnek a budapesti iskolákat látogató szegény gyermekek azokba a zuzmarás kupékba, melyek melegágyai a különféle nyavalyáknak? nyugodt kedéllyel veszi lelkiismeretére a szülők agodalmaikat, a következmények súlyos bajait?

Az átkos tétlenség még mindig békóba tartja a vezetőséget, mely a legszelidebb embernek a vérét is felkorbácsolja; semmi jóakarát sem szól a bajok

orvoslására, pusztában hangzó kiáltás a nagy közönség panasza, melyet a szél zokogva visz tova a nagy természet közös temetője felé: a megsemmisülésbe.

E fásult közöny, melylyel a vezetőség büntet, jó eredményt nem szülhet.

Az elégedetlenség éles karmait már belémártotta a közéletünkbe; a vasutat kárhuzatja mindenki, főleg azok kik kényszerülnek rajta a fővárossal közlekedni.

Azt mondják némelyek, hogy már idejét multa a követelés, melylyel a vasuti kupék fűtését szorgalmazzuk; azt mondják az őszi szezon alatt tárgyalandók az efféle dolgok.

A ki ezeket hangoztatja, az csak a vasut kenyeresse lehet, mert a józan ész mondja; hogy akkor kérjünk valamit, mikor szükségünk is van rá.

De ez a vélemény nem felel meg a tényleges valóságnak sem, mert évek óta él ez a panasz a közvélemény jogsérelmében és a helyi sajtó születésétől kezdve irgalmatlan ostromozója volt mindig e kérdés meddőségének.

Ez tehát nem bir oly alappal, mely helyt állna.

Mi azt kérjük az igazgatóságtól: irásbelileg kötelezze magát, hogy a kocsikat fűtésre rendezi be és hihetőleg rövid idő alatt.

Ha ennek nem óhajt megfelelni, úgy a hátralevő telet átkaival végigszenvedjük, de tavasszal egy oly omnibusz közlekedésnek leszünk főfaktorai, mely aránylag olcsóbb vitelbér mellett kényelmes közlekedésül fog szolgálni és segítünk ezzel közönségünknek, mely az ezeket magába fogja ölelni és fejlődésére használni, segítünk polgártársainkon, kiknek oly keresletet biztosítunk, mely számottevő tényezője lesz az anyagi jólétnek és a gyarapodásnak.

Ne feledjük azt sem, hogy azon esetben, ha a kupék fűtve lesznek, senkinek sem lesz panasza és ez oly előnyt fog biztosítani az igazgatóságnak, mely a jövedelem kétszeres arányban fog kárpótlást nyerni.

Az eddigi kísérletek meddők voltak

hatott hozzám. — Az ilyen égi utazásnál ki van téve az ember az ilyen kicsinységeknek.

— Szép kicsinység az igaz, amitől az ember orra vére is elered — jegyeztem meg.

— Tizenötezer méter magasságban vagyunk — nyögte Makszi.

— Hát azt honnan tudod?

— Érzem a tyukszememről — felelt Makszi — mikor tizezer méteren voltunk, még fájt, most már nem fájt, ez biztos jele az emelkedésnek.

Biz ez furcsa légi-logika, de légsúly mérőhiányában ez is jó.

Makszi hirtelen hátraszólt:

— Huzd be a lábaidat a gép alá! — a Merkurohoz közeledünk, ez pedig olyan planeta, mely tüzes kénkövet szór.

Késő volt a figyelmeztetés. — Egy tüzes kénkövépen az orom hegyére esett s onnan a bajuszomra hullott. — Még jókor odakaptam, s így csak a fél bajuszomat égette le.

— Hány mérföldre lehet ide az északi sark?

— Biz az lehet vagy ötven mérföldre — felelt Makszi — de reggelre oda értünk biztosan.

— No csak több üstökössel ne találkozzunk, mert ha még egypár ilyen farkesóválás-

sal tisztelnék meg a planeták, hát nem tudom, hogy tartom ki a früstökig.

Az északi sarkon fogunk reggelizni jeges medve kocsonyát; onnan tovább repülünk a déli sarkhoz: ott fogunk ebédelni s onnan haza repülünk. — Biztatott Makszi — s a »Szuzogónál« vacsorálunk.

Hogy hogy jutunk mi az északi sarkon jegesmedve kocsonyához, azt Makszi könnyen megmagyarázta. — Előttünk jártak ott már utazók. — Azok, ha egy egy jeges medvét lőttek, megettek belőle annyit, amennyi addig elfogyott, amíg újabb medve nem esett zsákmánnyul. A többi medvehúst ott hagyták kocsonyának.

Szép portio! húsa egy fél medve, tányérja az északi polus láthatára, leve a jeges tenger!

Iszonyú sístergés zavarta meg Makszi magyarázatát. — Következő pillanatban nagyot ordítottam. — A hajam lánggal égett.

— Nem baj — szólott Makszi — egy meteorral ütköztünk össze.

De hiszen üssön bele a menykő az egész repülésbe — nekem ugyan már elég volt a légi utazás! Nem elég hogy a félbajuszom leégette a csillag, most meg a hajam is oda van?

— Te Makszi! nincs nekem semmi kedvem

ahhoz a medve kocsonyához — szálljunk le valami közbeeső csárdánál.

— Lehetetlen — felelte Makszi — három mérföldnyire vagyunk a holdtól, azt még megnézzük.

No már erre én is kíváncsi voltam. — Szemtől szembe látni Szent Dávidot, amint hegedül, ez se utolsó élvezet!

És csakugyan kezdett világosodni a légűr körülöttünk. — Makszi esküdözött (de csak az égre — mert a földhöz most semmi közünk sem volt) hogy a már elért siker után a találmányt két millió alul nem adjuk. (Oh mi szamarak! tegnap még egy frt 20 krért gyári munkát végeztünk!)

Sőt elhatároztuk, hogy ha a holdban eleven emberekkel találkozunk itt próbáljuk először értékesíteni a gépet.

De ebben a tervünkben meghiusított vajúmi. — Az eső. — Eleinte csendesen kezdett az arcomra és kezeimre csepegni, de csakhamar záporra növekedett. — Olyan forrók voltak a csöppjei akár a tűz.

A gép szárnyai is kezdtek átnedvesedni a meleg csőtől s mind lankatibban csapkodtak. — Látván ezen veszedelmet azt ajánlottam Makszinak, engedjünk a két millióból.

az igazgatóság elhatározásához; ha a szép szó nem használ, az erélyes fellépés célra segíti ezen áldatlan állapotok orvoslását.

Holbess József,
nyug. plébános és szerkesztő.

Szeretet-ima.

Nemcsak egy apa, a ki családját igazán szereti, így sóhajt fel magában: »Uram Istenem ne feledkezzél meg rólam vénségemben, adj gyermekeimből sok örömet megérem.« A szülők örülnek gyermekeiknek, midőn ezek körülöttük Isten jóvoltából fejlődnek. Sokan szeretnék, ha gyermekök megismerné az Isten s szíve melegeivel vonzódnék hozzája, ettől bajában, bánatában enyhülnék, segítséget esednek.

Vérzik azon szülőknek a szíve, a kik életük reményét, szívüknek örömét, szemüknek fényét és vénségükben istápolójukat, segítőjüket korán, mint virágot elhervadni látják s ezt az anyaföldbe, a mély sirba elhelyezni kénytelenek. Életük hasonló a nyáron letarolt mezőhöz, vagy ősszel lombjától megfosztott fához. Egyesek úgy vélekednek, hogy többé nincs örömük a földön, mások pedig megnyugszanak a Mindenható kegyelmében, akarataiban s ha meghalt gyermekük sirján fohászoknak az Istenhez, akkor eszükbe jut az a viselkedés, melyet korunkban egyes szülői házaknál a szülők iránt saját gyermekük részéről tapasztalnak s ekkor azt gondolják, talán az enyém még sem lett volna ilyen rossz, mert ha ilyen rossz lenne, akkor nem örömet, de csak bánatot okozott volna nekünk. Sokan meg azért is áldják a Mindenhatónak akarát, mert szegénységükben nincs mivel gyermeküket táplálni. Sajnos, bizony az a sors oly gyakran nagyon is keményen bánik az emberekkel, az életfentartásról való gondoskodás sok apának, anyának a legnagyobb gondjai közé tartozik; ellenben sokan vannak olyanok is, kik szombaton este vagy vasárnap, vagy a hó elsején, a midőn pénzük van, midőn keresményeiket, kikapják, nem sokat gondolnak a jövődőről, gyermekeikről ekkor megfeledeznek s csak a jelennek élnek, mint nyáron a tücsök.

Mit érdemel azonban az a szülő, a ki saját gyermekét, nehogy vele gondja legyen, vagy hogy szegényét elpalástolhassa, vagy hogy tovább is erkölcselen életet folytathasson, életétől megfosztja?

Mit gondoljunk azokról, a kik az ugynevezett dajkaságba kapják a gyermekeket s ezeket — a mi nagyon sokszor történik —

Megegyéztünk. Sőt mikor az esőcseppek már kiállhatatlan forrósággal hullottak reánk, én az évi járandóságomat, illetve osztalékomat ezer frtra szállítottam le, semhogy ilyen nyaktörő, üstökös, nyakleveses, kénköves légi országokat legyek kénytelen bebarangolni s ki legyek téve annak, hogy bármely pillanatban a feneketlen mélybe zuhanjak le.

Makszi e kijelentésem után örültek nyilvánított s kijelentette, hogy a találmány árából nem enged, sőt ha nagyon ingerlem, leszál az első vámnál és megesszik elevenen két finánczot. És Makszi talán emberevő is lett volna, ha e pillanatban úgy hozzá nem vágódtunk volna gépestől mindenestől a holdhoz, — akármondani az asztalláshoz, ahova időközben kerültünk, a sok ivás alatt.

Felébredtem. Ott feküdtem hanyatt az asztal előtt, Makszi tenyere pedig balképemen nyugodott. Ugy látszik ez volt az a bizonyos »üstökös csillag« féle pofon. A szobában levő hőségétől a gyertya megolvadt s mintegy frissen töltött kolbász lógott le az asztal széléről s potyogtatta az orromra a forró, olvadt viaszcsseppeket.

Ezt nevezhette Makszi a magasban a »kénkövet szóró Merkurnak« és ennek az égési helyeit viselem én most is az orrom hegyén.

éheztetik, sanyargatják, ha nem is önszántukból, de másnak utasítása szerint?

Hány gyermek lesz rosszá, semmirevalóvá, söpredéke a társadalomnak azon gyermekek közül, a kik — a mint szoktuk mondani — az utczan nőnek fel, hát nem-e még több azok közül, a kiknek nincs igazi atyjuk?

Oh, hol vagy te szeretet? Erről a szeretetről könyveket lehetne megírni, de legfőbb szeretet az Isten szeretete, utána következik a szülők, a gyermekek szeretete és a hazaszeretet.

A szülő — értem az igazi, a jó szülőt — szereti gyermekét a nélkül, hogy erről gyermeke csak valamit is sejtene. Hány éjszakát áldoz fel a türelmes anya gyermekének nemcsak akkor, a mikor az beteg, de akkor is, a mikor egészséges? Hány könnyecsap áztatja meg szemét a sorsáról aggódó anyjának? Mit nem csinál, hogy törje, gyötri magát a gondos atya, hogy szeretett családjának a fentartást biztosítsa! Mindezek mindnyájunk előtt ismeretesekek, én csak azért említem fel, hogy szembe-tűnőbbé tegyem a gyermekeknek a szülők iránti rossz magaviseletét, mert óh nagyon sokszor megtörténik, hogy jó szülőnek rossz gyermeke van; azonban annál kisebb lesz a lehetőség, ha a szülők szeretetre fogják szoktatni már kis koruktól fogva a gyermekeiket és pedig nemcsak maguk, hanem mások iránt is, mert ha a kis gyermek szívében nem növekedik a szeretet szent lángja, bizony abból a világon senkinek öröme nem lesz.

Azért is szülők tartásuk legszentebb kötelességteknek, ha azt akarjátok, hogy gyermekeitekből örömet érhessetek meg s azok vénségtekre gondos ápolóitok, segítségők legyenek, őket az Istenhez vezetni, bennök az önzetlen, a valódi szeretetet felébreszteni és már kiskoruktól fogva imádságra emelni kezeiket.

Ha a szülők gyermekeiket kezeiket imádsághoz emelni tanítják, szoktatják, annál kevesebb lesz azon eset, hogy a gyermek szeretett, édes szülője ellen felemelni bátorokdjék szentségtörő kezét, annál kevesebb lesz a tolvaj, a gyilkos mert a kiblen él a hit, a szeretet abban meg lesz a reménynek éltető csillaga is, hogy az, a kihez fordul esdeklésével, ugyanis a Mindenható meghallgatja eső szózatát s inségében, bánatában, bajában kész segítségével oldalánál teremni sőt mindebből kiségiteni, mert hiszen leg hatalmasabb az Isten, a királyok királya, Ő már sokat szétosztott, de még sokja is van, a mit esdőknek szétoszthat.

A tudatlan emberek tavasszal fáikat meleg vízzel sőt feleresztett mésvízzel is öntöztetik, a fák igaz hajtának és virágoznak is korábban, mint mások, de a virágok lehullnak

A petróleum lámpa fel volt dülve s a mint az égő petróleum végig ömlött az asztalon, kiméletlenül felégetett mindent, míg onnan a fejemre csepegvé a fél koponyámat tönkre slányította (Ez volt az a bizonyos meteorraj való találkozás.)

Az ablaknál levő csipke függönyből csak a draperia maradt meg a többi leégett, valószínűleg a szivaromtól, melynek csutkája most is ott feküdt az ablak párkányán. (Ez volt valószínűleg az a világosság, melyet láttunk, mikor három mértföldnyire voltunk Szt. Dávid hegyétjéhez.)

Az ablak üveg táblája ki volt törve. — Ezt vatószínűleg akkor törhettem be, mikor a szivarral a függönnyt meggyújtottam. — A hideg csak úgy sivitott be rajta. — (Ez lehetett az a hideg áramlat, amelyet fönn a tizezer méter magasságban éreztem.)

És végül ott feküdt a földön mellettem Makszi a szerencsétlen feltaláló. — A fejünk össze ért és közénk zuhant a gyorsfőző, mely füleinket alaposan megperzselt. — Kezében szorosán tartotta a szivar skatulyát a zöld szárnyakkal s álmában boldogan mosolygó arcza mutatta, hogy már nem messze lehet az északi sarkhoz.

Bódy.

s kevés marad meg, a nyár közepén nincs a fának ereje s a kevés gyümölcs, a mely megmaradt apró és íz nélkülűvé lesz. Így vagyunk egyes gyermekekkel is, ha ezeket csak felületesen neveljük és szabadjukra hagyjuk és csak néha vigyázunk reájuk.

Ilyen gyermekek sokszor nem vétének, hivatásukban szorgosak annyira, hogy a szerencse is kedvez nekik, de az ilyen állapot örökké nem tart, a földi szerencse változó! Véletlenül nem sikerül az üzlet vagy a házasságban egyenetlenség támad, mert nincs jelen az egek Ura, ki áldását adná, ki békét hozhatna tüzhelyükhöz, nem lakozik ott a szeretet, mely a szívnek kifolyása s a szívek fölött uralkodik, ezek csak a tudásra támaszkodnak, mely pedig oly sokszor megcsalja az embereket, ennek nincs hatalma a szíveken, csak az értelmén, pedig az értelem sokszor cserben hagy, de a szív, a melyben a jóindulatok, érzelmek honolnak, az mindig könyörületesé, jóvá teszi az embert.

Ellenben, ha jól neveljük, vallásossá a a gyermekeket, ha az életben küzdenek is, ha a sors csapásait is eltűrniök kell, örömet találnak az Úrban, mint Jób s mindig azon csalhatatlan reményben élnek, hogy a minden jóknak adója róluk sem feledkezik meg s kisüt majd reájuk is az éltető nap s következnek azután a szebb, a nyugodalmasabb életnek szent percei.

Ha a gyermekek korán imádkozni megtanulnak, akkor még kevesebb lesz a hamisan esküvő is, mert ennek a lelkiismerete mindig azt fogja mondani: »Ne esküdjél hamisan, mert él az örök Isten, a ki mindentudó, ő tudja cselekedeteidet, szavadat, mielőbb az a nyelve-den volna s tetteidet megbünteti, ha nem is rögtön, mert ő türelmes, de később bizonyosan nem kerülöd el bosszuálló kezét.«

A gyermeki szeretetnek szép jelét, már a régi pogányok korából is észlelhetjük. Ugyanis egy görög ifjunak, Teleclusnak azt mondták, hogy az apja rosszat beszél felőle. Ő nem tartotta magát hibásnak, de a hibát inkább magára vette, mintsem az atyja hazugságban maradjon s azért így felelt: »Atyám nem mondaná, ha oka nem volna.« A szép, a nemes vonások egyike ez, de még például a következő is álljon. Epaminondas a thebai hadvezér, midőn 371. évben Krisztus előtt Leuctránál a spártaiakat legyőzte így szólott: »A győzelemnek nem annyira örülök, mint annak, hogy ezen győzelmet még kedves szülőim életében kivihattam.«

Sok ilyen lélekemelő példát lehetne felhozni még az újabb korból is, melyek azt tanúsítják, hogy a gyermekek követték a negyedik parancsolatot, szerették, tisztelték szülőiket s félték az Isten ép úgy, mint egy pápa is, a kinek anyja egyszerű mosónő, vagy azon minister, kinek apja napszámos volt, de szülőiket meg nem tagadták.

Ébreszszük tehát gyermekeinkben a szeretetet s tanítsuk meg őket korán imádkozni, ugy reményelhetjük, hogy örömünk lesz bennök.

Isten áldása munkánkon!

Massny Sámuel.

HIREK.

Farsangi naptár.

Január 30-án. A polgári-kör ismerkedési estélye.

Február 1-én. A »Kispesti Dalárda« hangversenye a Berán-féle helyiségekben.

Február 7-én. »Az Ifjusági kör« estélye Stefán vendéglőjében.

Február 13-án. Az ipartestület bálja a vigadóban.

Február 20-án. Vásárkorzó a Vigadó nagytermében.

A jótékonyasági nőegylet.

Folyó hó 24-én tartott értekezletet, melyen az alapszabályok felolvasás után elfogadtattak és az egyet tisztikara megválasztott.

Hála-köszönet.

A sors által sujtott Lakos család Rosenfeld Paula s fitestvére Márton elemi osztályu tanulóknak, kik a család részére ismét 3 frt 21 kr kegyadományt gyűjtöttek, jószívűségükért hála-köszönetet nyilvánítanak.

A kispesti »Petőfi ifjusági kör«.

A kispesti »Petőfi ifjusági kör« f. évi február hó 7-én saját helyiségében a Stefan-féle vendéglő összes termeiben tánczvizsgálommal egybekötött megnyitó estélyt tart, melynek sorrendje a következő: 1. „Hymnus“, éneklő: a kispesti dalárda. 2. „Elnöki megnyitó“, tartja: idb. Holbesz József úr. 3. „Szózat“, szavalja: Dorfner Antal úr. 4. „Magyar solo“, éneklő: Mikes Margit k. a. 5. „Népdalok“, éneklő: Gergely István úr. 6. „Asszony szeretnék lenni“, Thewrewk Istvántól, előadja: Varga Rózsa úrhölgy. 7. „Dalok“, éneklő a kispesti dalárda. 8. „Házassági ajánlat“, Gárdonyitól, előadja: Burger Ferencz úr. 9. „Magyar Rhapsodia“, Ábrányi Kornéltól, zongorán előadja: Gottesz Piroška úrhölgy. 10. „Monológ“, Bartos Gyulától, előadja: Molnár Imre úr. 11. „Rákóczy induló“, előadja: a zenekar. — Szünet. (Vacsora.) — Táncz viradrig. Ez úton kéretnek a t. tag urak, hogy az általuk meghívni szándékoltak neveit Stefan-vendéglőbe hozni sziveskedjenek.

A kaszinói tagdíjak beszédésére.

Köztudomású, hogy a kaszinó tagjainak jelentékeny része tagdíj hátralékban van. A kaszinó elnöksége, mely egy újjáalakítandó, szervezettel felfrisítendő kaszinói életnek híve, mielőtt javaslatával a közgyűlés elé lépne, a hátralékos tagdíjak behajtását határozta el. E határozattal kapcsolatban felhívjuk a hátralékosokat, hogy rövid időn belül egyenlítsék ki a kaszinó irányában fennálló tagdíj tartozásukat, mert a már fogantatott és ez után fogantatandó végrehajtás kellemetlenségei alól csak ezen egy módon bujhatnak ki. Most már nincs egyéb hátra, mint beváltani a közmondás igazságát: adós — fizess.

A Jambo Kispesten.

A Kispesten építendő izraelita templom alapja javára, egy kis társaság, mely szorgalmasan tartja értekezleteit, február hó 20-án tánczvizsgálommal egybekötött vásár-korzózt rendez. Új és meglepő dolog ez a kispesti publikumra, mely magyarázatot is kíván. A fenemlített alkalomból a Vigadó termében sátrak lesznek felállítva, hol parázs szemű, fess menyecskék, hamvas arcú bájos leánykák fogják árulgatni a mesebeli tengerszem ritka gyöngyeit. Lesz ott a vásáron minden, mi szem, szájnak kellemes. A sátrak képezte utcákban egyéb jelenségek is le fogják kötni a figyelmet: így a Jambo-társulat, mely kispesti dilettánsokból fog állni, kik kosztümben, eredeti nyelven fogják a már Magyarországot bejárt, az örök mosolygó olasz ég szívébe lopódzó költészetének e bájos lyrai dalát énekelni. Egyik helyen a Jambó-társulat andalító éneke, másik helyen a cyterás-leány elegikus dalai fogják szórakoztatni a közönséget. Édes zsvájban fog az élet fürödni, a kedély pedig mindenütt nyugvó pontra fog találni, mert tündéri lesz ez a kép, hol a nő szépségének, kedvességének igéző költészetével a virágfakadás bűbája fog elénk varázsolódní. Valóságos tündér kertté fognak átváltozni a Vigadó szürke falai és a zajos jókedvtől, melynek a sok látni való terül szolgál, viszhangozni fog a Muzsák e felszentelt, csarnoka. Hogy kik vállaltak e vásár-korzóban szerepeket, arról, bár égeti a pletya nyelvünket, nem referálunk. Hadd maradjon ez meglepetésnek az érdeklítés himes leple alatt.

Színészet.

Krassóy és Bánfalvy direktorsága alatt f. hó 24-én került színre Bokor J. kiváló népszínműve a »Gyerekasszony«. Az előadás teljesen kielégíthette a közönséget. Molnár Imre és Gergely Sándor műkedvelők alakításai teljesen beváltak és néha feledtették játékukkal, hogy dillettánsokkal van dolgunk. Bánfalvy remekül játszott. Ertelmes, kiváló érzéssel bíró színész, ki meghatóan festette a falusi plébános aggódó szeretetteljes lelkét és a kalamitásokon át kitűnően jellemzetes hűséggel játszotta meg hálás szerepét. Krassóy, Krassóiné játékát már a multakból ismerjük. Dicséret illeti mindkettőt. Lám

Gyula kis szerepében jó volt. Végül hagytuk a czimszerepet játszó Bánfalvy Etelka szereplését. — Igazi gyerekasszony volt. Fiatalságát véve a kritika mértékétől annyit mindenesetre konstatálunk, hogy ritka temperamentummal bír és kitűnő naiv színész válhatik belőle. Egész játéka csillogott a természetességtől és voltak jelenetei, hol tehetsége, színpadi érzéke élesen domborodott ki a játék összhangjában. A felfelzuduló tapsokat méltán megérdemelte. Az első előadás azt a reményt kelti fel bennünk, hogy kellemes estékre számíthatunk. Ajánljuk a szórakozni kívánó közönségüknek az előadásokat szives figyelmébe.

Műkedvelők előadása.

F. hó 23-án Kovács Jenő veterán színész rendezése mellett, a helybeli műkedvelők a »Toloncz«-ot adták elő csekély érdeklődés mellett. A darab elég jó folyt le. Kiváltak a szereplők közül: Formanek Giza, ki Angyal Liszka szerepében sok tapsot aratott. Mravcsák szerepét Formanek István alakította ritka hűséggel és jellemzetességgel. Ábrist Kerekcs László a dilettánsi félszűzességet leszámítva, ügyesen játszotta meg. Turba Ida, kis szerepében, Pajor Ödön pedig mint zsidó legény jók voltak. Kontra szerepét Leitner József kellő effektussal játszotta meg és oly temperamentummal, mely dicséretre válik. Varga Rózsa, Hertner Vincze és a többi szereplők, leszámítva a leszámítandókat, megállották helyüket. Az előadás kerekdedségének fő érdeme mindenesetre Kovács Jenő színész érdeme, ki az előadást élvezhetővé tette. Itt még azt jegyezzük meg, hogy az intelligencia távol tartotta magát, mi a polgárság érületét, kiknek gyermeki játszottak jótékony célra, élesen sértette. Ez a mi társadalmi szerencsétlen helyzetünk, hogy nem becsüljük kölcsönösen egymást, holott egymásra vagyunk utalva sok tekintetben.

Előjáróság választása.

Az oly sokak által és oly régen várt határidő végre kttüze van. Márczius 6-án szombaton lesz a bíró választás napja. Ugyanezen a napon lesznek újból betöltendőek még a következő állások: törvénybíró, pénztárnok, közgyám és nyolc esküdt. Azoknak teljes névsora tehát, a kik helyett új előjárók lesznek választandók, a következők: Ács László bíró, Szabó János törvénybíró, Barnóthy Lajos pénztárnok, Szabó Pál közgyám, Árvay József, Baski János, Becze Rezső, Bleyer Ferencz, Karkics György, Némethy Gyula, Szokody János és Ujj Benő esküdték.

Igazoló választmány.

A községi választók névjegyzéke ellen beadott felszólamlások elbirálására hivatott igazoló választmány tagjaivá a községi képviselő testület Bódy János és Szurmay Sándort választotta meg. A főszolgabíró pedig Ribényi Antal és Schércz Ferencz képviselőket nevezte ki. Tekintve azonban, hogy a névjegyzék ellen beadott észrevételeket a kiküldött választmány mind elintézte, ennek a négy urnak nem igen akad már dolga.

Virilisták.

A folyó évi legtöbb adót fizetők névjegyzéke megállapítván f. hó 26-áig közszemlére kitéve volt. Ezen névjegyzék szerint a f. évi képviselő testület fele-része a következő húsz legtöbb adót fizető képviselőből fog állani u. m. 1. Id. Cséry Lajos 2. Téglagyár 3. Dr. Sárkány József, 4. ifj. Cséry Lajos, 5. Herrich károly örökösei, 6. Souheil Ferencz, 7. Kispesti takarékpénztár, 8. Biehu János, 9. Dr. Edelmann József, 10. Schwarzenberger Mihály és társai, 11. Kirner Károly, 12. Dr. Bleyer Vilmos, 13. Schütz Miksa, 14. M. kir. államvasútak, 15. Nemes Lajos, 16. Kiss Palmé, 17. Török Ferencz örökösei, 18. Deutsch Bernát, 19. Herbacssek Bertalan, 20. Noviczki János. Póttagok: H. é. vasút, Lambing Jakab, Holczmann Armin, özv. Berán Antalné.

Sorshúzás.

A f. évre felhívott 1876 évi születésű első korosztálybeli hadkötelesek sors-száma huzásának határnapjaul február hó 8-ik napja (hétfő) tüzett ki. A sorshúzás Monoron fog megtartani, melyre azonban a hadköteleseknek nem kell személyesen megjelenniök, mert akár megbízottjuk, akár a sorshúzás vezetője által részükre huzott számok az ajánlás és beosztás tekintetében irányadó leend. Ugyanezen alkalommal fogja a község a kéményseprővel is megkötni a szerződést ezen esztendőre.

Községi képviselő választások.

Köztudomású dolog, hogy a képviselő-testület húsz választott tagjának fele része helyett ujak lesznek választandók, mivel hat esztendőjük 1896 deczember 31-én lejárt. A választást f. évi február hó 26-ik pénteki napjára tűzte ki a főszolgabíró. Ide jegyezzük újból azoknak a képviselőknak a neveit, a kik helyett ujak lesznek választandók. u. m. 1. Buchstábler Róbert, 2. Herbacssek Bertalan, 3. Stein József, 4. Strazniczy Alajos, 5. Sober István, 6. Tihanyi Mihály, 7. Tóth Ferencz, 8. Torner Mihály, 9. Varju Kálmán és 10. Keglovics Simon. Könyebb tájékozás kedvéért ide jegyezzük annak a másik tíz képviselőnek a nevét is kiknek mandátuma csak 1899 év végén jár le és így még három évig tagjai maradnak a képviselő testületnek: 1. Ribényi Antal, 2. Sértz Ferencz, 3. Eberhardt Imre, 4. Lukács István, 5. Formanek Ferencz, 6. Klein Károly, 7. Bódy János, 8. Mayer István, 9. Tunner János, 10. Szurmay Sándor.

A „Polgári Kör“ társas estélye.

A »Polgári Kör«, mely vasárnap nyílt meg a Kispesten ritkán nyilatkozó lelkes pártfogás mellett, f. hó 30-án azaz szombaton este tartja társas vacsorával egybekötött ünnepélyes megnyitó estélyét. Ez estélyen csakis a kör jelenlegi tagjai hozzátartozóikkal és vendégeikkel vehetnek részt. Az érdeklődésből ítélve, mely a tagok körében általános, előreláthatólag szép társaság lesz együtt és remélhetőleg a legjobb kedélyben.

Virághullás.

Megrázó szomorúság érte Kovács Sándor polgártársunkat és családját, szépreményű fiuk Sándor korai elhalálásával. A virárgyában elköltözött kedves gyermeket f. hó 24-én kísérték utolsó útjára a bánatban résztvevők nagy száma mellett. Nyugodjék szenvedésektől fáradt teste békében a behantolt sír alatt, a szülők pedig, kiket oly mélyen sujtott drága gyermekök halála, keressenek vigasztalást a hit enyhítő, vigaszt-nyújtó forrásánál: a leghatalmasabb akarat megnyugvásában. Áldás emlékére.

Adomány.

Lapunk szerkesztője, ki közéletünk nemes intézményei iránt oly páratlan áldozatkészséggel viseltetik, nemes szívének sugallatát követve 20 frtot adományozott a »Polgári Kör« alapja javára. Szálljon áldás nemes tetteire

A dalárda hangversenye.

A »Kispesti dalárda«, mely működésével már az első habérokat és a közönség rokonszenvét kiérdemelte, február hó 1-én az Ullman-féle helyiségben táncmulatsággal egybekötött hangversenyt rendez. A hangverseny műsorát itt adjuk: 1. »Szent az érzet« Vinkeltől, éneklő a dalárda. 2. »Tetemre hívás« Arany Jánostól, szavalja Kiss Géza úr. 3. »Ossián« éneklő a dalárda. 4. »Egyveleg« Bajazzók operából, zongorán előadja Bethleheim István úr. 5. »Egyveleg« magyar népdalok Zimaytól, éneklő a dalárda. 6. »Monolog ellen« monolog Ábrányi Emiltől, előadja, Gollovitz Győző úr. 7. »Roza-munda« Schuberttől zongorán négykézre előadják Bethleheim Juliska k. a. és Bethleheim István úr. 8. »Huszárinduló« Verő Györgyötől, éneklő a dalárda. A hangversenyen csak meghívottak vehetnek részt. Kezdeté esti 8 óraker. Személyjegy: 80 kr. családjegy 1 frt 80. kr. A zenét a helybeli zenekar szolgáltatja.

Ipar-testület bálja.

Az ipar-testület legutóbbi gyűlésén elhatározta, hogy február hó 13-án a Vigadó nagytermében zártkörű bált rendez. A bál rendezésére vigalmi bizottság alakult, melynek elnöke Majthényi Ferencz polgártársunk, kinek személye előre is biztosítékot nyújt a bál kiváló sikeréhez.

Az előjáróság figyelmébe.

A helyben állomásozó bérkocsi tulajdonosa úgy látszik semminemű szabályrendelettel sincs a község előjárósága részéről ellátva, mert oly túlmagas bért kíván közlekedésében, mely a kispesti viszonyoknak nem felel meg és a községben is az általános felháborodást képezi. Tisztelettel kérjük a nagyérdemű előjáróságot, van e tudomása arról, hogy a Fő-utca torkolatánál állomásozó bérkocsi tulajdonosa Kispestről a Ludovikáig 10 frt 50 krt és vándíjat kér? Ezen hallatlan vakmerőségre felhívjuk az előjáróság figyelmét és kérjük a bérkocsik rendszabályozását, mert ez törhetetlen állapot, melyen segíteni kell. Reméljük, hogy az előjáróság sürgősen intézkedik a nagyközönség érdekében.